

flce ikke være tiltalende, at der i Samme findes saamange Enkeltheder, som egentlig ikke synes at egne sig til Optagelse i en Lov, og naar jeg desuagtet har foreslaaet dem optagne, da er det begrundet i følgende Omstændigheder: Der- som man vilde give Administrationen Fuldmagt til at afgjøre alle disse Enkeltheder, da kunde der jo ikke fra dens Side være Noget at erindre imod, at en saadan Myndighed blev den betroet; men det har viist sig, at der ofte er opstaaet Uenighed mellem Kirkeeerne paa den ene og Administrationen paa den anden Side om, hvorvidt man kunde gaae i sine Fordringer med Hensyn til Enkelthederne, og Uenigheden har da ikke kunnet blive afgjort paa anden Maade end ved Dom. For nu at undgaae en Række Processer og Domme, har jeg maattet ansee det for rigtigt i selve Loven at optage en heel Deel Enkeltheder, der, som sagt, forøvrigt ifølge deres eget Indhold ikke synes at egne sig til Optagelse i en Lov. Saaledes som Lovforslaget nu foreligger, er det vel ikke lidet afvigende fra den Skikkelse, hvori det først af Ministeriet blev forelagt for det andet Thing, og jeg skal nævne 2 à 3 af de største Afvigelser. For det Første er det nu overladt til Kirkeeerne at vælge imellem de forskjellige Stoffer, medens dette i Regjeringens Udcast var gjort afhængigt af Synet. En overordentlig vigtig Bestemmelse er aldeles ubeladt af Lovforslaget, den nemlig, hvorved det udtrykkeligt bestemtes, at, naar en Kirke ikke havde tilstrækkelig Plads for dem, der fra Sognet søgte den, paalag der Kirkeeeren en Forpligtelse til at udvide den. Den Skikkelse, hvori denne Bestemmelse var foreslaaet affattet i det andet Thing, forekom mig at være en saadan, at man efter min Opfattelse gjorde det i den Grad tvivlsomt, hvorvidt der paahvilede Kirkeeeren saadan Forpligtelse — efter min Mening den allerførste Forpligtelse for en Kirkeeer — at jeg maatte

ansee det rigtigt hellere aldeles at ubelade den. Jeg tvivler ikke paa, at naar det Tilfælde indtraf, at en Kirke ikke indeholdt tilstrækkelig Plads for de Kirkesøgende, og Kirkeeeren ikke vilde udvide den, vilde Domstolene, naar en saadan Sag blev gjort til Gjenstand for deres Paafjendelse, ved deres Dom anerkjende, at dette er den første og væsentligste Forpligtelse, som paahviler Kirkeeerne. Naar det i Lovgivningen er anerkjendt som en utvivlsom Grundsætning, at Kirkeeerne skulle staae Plads til de Døde ved en Udvidelse af Kirkegaarden, saa forekommer det mig at være udenfor al Tvivl, at der ogsaa maa paahvile dem en Forpligtelse til at staae Plads til de Levende. Man har imidlertid i det andet Thing været af en anden Mening, og da, som sagt, den Maade, hvorpaa man havde affattet den paagjældende Bestemmelse, gjorde det tvivlsomt, hvorvidt der paahvilede Kirkeeerne en saadan Forpligtelse, fandt jeg det rigtigere hellere at ubelade Bestemmelsen. Skulde imidlertid det Tilfælde nogensinde indtræffe, at en Kirkeeer ikke vilde udvide Kirken, maattet det viste sig, at der ikke var Plads i den til de Kirkesøgende, og skulde tillige det efter min Mening aldeles usandsynlige Tilfælde indtræffe, at Domstolene i saa Henseende skulde være af en anden Mening end Administrationen, da vilde jeg, hvis jeg til den Tid havde med Forretningerne at gjøre, ansee det som en naturlig Pligt strax at indbringe et Lovforslag, der bestemte Kirkeeerens Forpligtelse i saa Henseende. Hvormegit jeg nu end i og for sig kunde ønske, at en saadan Bestemmelse blev staaende i Lovforslaget, have dog Meningerne om dette Punkt været saa bestemte i det andet Thing, at jeg maa ansee det for meget tvivlsomt, hvorvidt det vilde lykkes mig, selv om jeg fandt Understøttelse i dette Thing, nu for Tiden der at sætte en saadan Bestemmelse igjennem.